

**TANTÁRGY ADATLAP
és tantárgykövetelmények**

**Telephely- és agglomerációs elméletek
Theories of location and agglomeration**

2.	Tantárgy kódja	Szemeszter	Követelmény	Kredit	Nyelv	Tárgyfélév
	BMEGT30MN11	tavaszi	2+0+0f	3	magyar	1/2

3. A tantárgyfelelős személy és tanszék:

Dr. Meyer Dietmar

Közgazdaságtan Tanszék

4. A tantárgy előadója:

Név:	Beosztás:	Tanszék, Int.:
Dr. Meyer Dietmar	egyetemi tanár	KGT, KTI

5. A tantárgy az alábbi témakörök ismeretére épít:

-

6. Kötelező/ajánlott előtanulmányi rend:

-

7. A tantárgy célkitűzése:

A térség, a regionális gazdaságtan egyik alapvető egysége, meghatározott struktúrával rendelkezik, amelynek kialakulását többféleképpen magyarázzák. A stúdium első részében a hallgatók ezekkel az elméletekkel ismerkedhetnek meg. Közülük főleg azokra helyezzük a hangsúlyt, amelyek a telephely-hálózatot gazdasági vagy gazdálkodási tényezőkre vezetnek vissza. Ezt követően a telephelyek egymáshoz való erőviszonyai kerülnek szóba, azaz arra a kérdésre keresünk választ, hogy milyen feltételektől függ az, hogy egyes telephelyek gyorsabban fejlődnek, agglomerációkká válnak, míg mások egyre inkább elveszítik gazdasági jelentőségüket, vagy szélsőséges esetben meg is szűnnek. A tantárgy sikeres elvégzése után a hallgatók tisztában lesznek a térségek közötti egyenlőtlen fejlődés okaival, képesek lesznek különböző fejlődési koncepciók értékelésére.

8. A tantárgy részletes tematikája:

Hét	Tananyag
1. hét	Bevezetés. A térséggazdaságtan. Elmélettörténeti felvezetés: tér és idő a közgazdaságtanban.
2. hét	A nemzetközi kereskedelem elméleti modelljei: Ricardo, Heckscher-Ohlin. A termelési tényezők és a földrajzi adottságok szerepe.
3. hét	Térbeliség és időbeliség: A gazdasági növekedés alapmodelljei: Solow, Lucas-Uzawa, Romer.
4. hét	Thünen és Launhardt modelljei a telephelyválasztásról. A szállítási költségek szerepe és finanszírozása. Salop modellje.
5. hét	Ipari telephelyválasztás a) két termelési tényező, illetve b) egy termelési tényező lelőhelyének és az értékesítés helyének ismeretében. Weber modellje.
6. hét	Szolgáltató egységek, valamint közjavakat, illetve -szolgáltatásokat előállító intézmények telephelyeinek megválasztása. A gravitációs modellek és alkalmazásai.
7. hét	A piac térbelisége I: A monopolpiac. I. ZH – AZ ELSŐ NÉGY HÉT TANANYAGÁBÓL
8. hét	A piac térbelisége II: A tökéletes versenypiac.
9. hét	Térbeli struktúrák: Christaller és Lösch modelljei. A centrum-periféria megközelítés.
10. hét	Phillip Martin modellje.
11. hét	A monopolisztikus verseny Dixit-Stiglitz-féle modellje.
12. hét	Agglomerációk kialakulása és a monopolisztikus verseny: Krugman modellje II. ZH – AZ ELSŐ NÉGY HÉT TANANYAGÁBÓL
13. hét	Várisoasodás – Isard modellje.
14. hét	Az új gazdaságföldrajz: Nobel-díj egy új elméletért?

9. A tantárgy oktatásának módja: előadás

10. Követelmények

a. A szorgalmi időszakban:

Az osztályzat megszerzésének feltétele a két zárthelyi dolgozat legalább 50%-os teljesítése. Mindkét teljesítmény százalékos értékelése után az alábbi kulcs alapján határozódik meg a jegy:

85% –	: jeles
73% – 84%	: jó
61% – 72%	: közepes
50% – 60%	: elégséges
– 49%	: elégtelen

b. A vizsgaidőszakban: (a vizsgajegy megállapításának módja)

-

11. Pótlási lehetőségek

A tanulmányi és Vizsgaszabályzat értelmében a vizsgaidőszakban egy lehetőséget adunk meg a félévi eredmény pótlására.

12. Konzultációs lehetőségek

A tanszéki honlapon (www.kgt.bme.hu) megadott oktatói fogadói időben.

13. Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

FUJITA, M. – KRUGMAN, P. – VENABLES, A. J.: THE SPATIAL ECONOMY – CITIES, REGIONS, AND INTERNATIONAL TRADE, THE MIT PRESS, CAMBRIDGE (MASS.), 2001.
SCHÖLER, K.: RAUMWIRTSCHAFTSTHEORIE, VAHLEN-VERLAG, MÜNCHEN, 2005.
KRUGMAN, P. FÖLDRAJZ ÉS KERESKEDELEM, NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ, BUDAPEST, 2003.
VARGA ATTILA: TÉRSZERKEZET ÉS GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS. AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST, 2009.

14. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka: (a tantárgyhoz tartozó tanulmányi munkaidő felosztása a tanórák, továbbá a házi feladatok és a zárthelyik között (a felkészülésre, ill. a kidolgozásra fordítandó/elvárható idők))

kontakt óra	28 óra
félévközi készülés órákra	14 óra
felkészülés zárthelyire	10 óra

házi feladat elkészítése	10 óra
kijelölt írásos tananyag elsajátítása	20 óra
vizsgafelkészülés	0 óra
összesen	82 óra

15. A tantárgy tematikáját kidolgozta:

Név:	Beosztás:	Tanszék, Int.:
Dr. Meyer Dietmar	egyetemi tanár	KGT, KTI